

קובץ

האור לחיים

שנה
שביעית

מאמרים ושיחות
מורן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת תזריע תשפ"ד

אמרי-השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	
20:31	19:42	* 18:51	י-ם
20:28	19:41	18:49	ת"א
20:31	19:43	18:51	חיפה
20:29	19:41	18:50	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 18:31



להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com



דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455



בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il



המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**

052-7129793



יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים



תוכן עניינים

פרשת תזריע תשפ"ד

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהרין" - חומש ויקרא



1 שתיקה או דיבור

פרשה למעשה:

5 מדוע לא ברא ה' את האדם מהול

9 וכי למאי נפקא מינא רכב או רכבת

17 בזכותם תבוא הגאולה!



שתיקה או דיבור

דיני הצרעת?

אלא, רצתה התורה שנלמד יסוד אחד גדול לחיים: "מְנוֹת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן!" (משלי יח, כא). הצרעת באה על לשון

הרע, וכמו שדרשו חז"ל (ערכין טו ע"ב): "זו תורת המצורע - זו תורת המוציא שם רע" - הכל תלוי בדיבורו של האדם ולכן האריכה התורה מאוד בדיני הצרעת.



ובאמת שהדברים מפורשים. נאמר

בפסוק (קהלת ג, יט): "וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין".

מה ההבדל בין האדם לבהמה?

האדם אוכל - וגם הבהמה אוכלת; האדם ישן - וגם הבהמה ישנה; האדם פיקח - וגם לבהמות ולחיות ישנה

אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת או סִפְחַת או בְּהֶרֶת וְהָיָה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֹגַע צָרְעַת וְהוּבָא אֶל אֶהְרֹן הַכֹּהֵן או אֶל אֶחָד מִבְּנָיֵי הַכֹּהֲנִים (ויקרא יג, ב).

לאחר שמונה פסוקים מהפרשה, מתחילה התורה הקדושה לדבר באריכות גדולה מאוד על ענייני הצרעת - פרשיות ארוכות על כל דיני נגע הצרעת (פרשת תזריע ופרשת מצורע).

ולכאורה תמוה, מדוע מיעטה התורה את הדיבור בענייני ברית המילה - שהיא מיסודות התורה והיהדות, כמו שאמרו חז"ל (נדרים לא ע"ב): "גדולה מילה - שנכרתו עליה שלוש עשרה בריתות" - ומאיך מאריכה התורה מאוד בכל

"הדיבור הוא

קיומו של

העולם!"

פיקחות שאין כדוגמתה.

נמחיש את פיקחות החיות בכמה דוגמאות:

א. הציפורים בונות את הקן שלהן דווקא במקומות צדדיים, כדי שלא יבואו העורבים ויפצחו את הביצים שהן מטילות ויאכלו את האפרוחים שבתוכן, לכן הן בונות את הקן בצדי העצים או ליד צינורות וכדומה - מקומות שאין העורבים יכולים להגיע אליהם כלל.

ב. הנמלים אוספות אוכל, ומכניסות אותו למנהרות שחפרו עמוק באדמה, מקום שאין הגשמים מגיעים לשם.

ג. דג הסלמון אינו יכול לסבול את המים הקרים, וכשמתחיל החורף הוא מרגיש זאת ועובר ימים ונהרות בצורה מדהימה, ממקומות קפואים למקומות שהמים יותר פושרים

וחמים, ובדרך עובר תלאות גדולות ומרובות ומתחבא ומתחמק מכל מיני דגים טורפים.

מי אמר לו שמתחיל להיות חורף? מנין הוא יודע לאיזה כיוון עליו לנדוד? 'מי גילה רז זה לְדָגִי'??...

אלא, שהקב"ה הטביע בו כעין מצפן פנימי, על פיו הוא יודע בדיוק מתי מתחיל החורף ולהיכן בדיוק עליו ללכת.

ד. הציפורים עפות למרחקים אדירים מהמקומות הקרים למקומות החמים, ללא בנזין, ללא מצפן וללא לוויינים... גם להן יש כמין מצפן פנימי שאומר להם לאן ואיך לעוף.

ואלו הן רק דוגמאות מעטות מכל נפלאות הטבע שברא הבורא בעולמו!



הוא כוח משמעותי יותר.

לבסוף קץ המלך בוויכוחים הארוכים והודיע להם כי בכוננתו להעמיד צוות שופטים והוגי דעות, וכל אחד מהם יציג את עמדתו ויסביר אותה היטב - וסוף סוף יוכרע מי משניהם צודק.

בשעה היעודה נעמדו השניים לפני המלך וצוות השופטים. ראשון פתח השר שטען כי כוח הדיבור חשוב יותר. הוא הסביר כי בכוח הדיבור מתקיים העולם כולו. כל משא ומתן בין בני אדם נעשה על ידי דיבור, כל לימוד שצריך אדם ללמוד נעשה באמצעות הדיבור. אדם נושא אישה על ידי הדיבור ועוד... - נמצא שהדיבור הוא קיומו של העולם!

כשסיים, נעמד חברו והחל להסביר כי השתיקה חשובה יותר ונחוצה לקיום העולם.

"אדוני המלך" - עצר אותו הראשון - "האם אוכל לשאול שאלה?"

כשניתן לו הרשות, טען: "אני הבאתי בכוח הדיבור ראייה כי הדיבור הוא החשוב ביותר, וכיצד מביא הוא

אם כן, מהו ההבדל והיתרון של האדם על כל הבהמות והחיות? - בדבר אחד: הדיבור!

האדם יכול לדבר, ואילו הבהמות אינן יודעות לדבר.

הדיבור הוא מעולה עד למאוד, בכוחו לרומם את האדם, רק צריכים לדעת להשתמש בו בצורה הנכונה ולדברים הנכונים.



יש הטוענים, שהטוב ביותר לא לדבר בכלל, אבל ישנם מצבים שבהם אי אפשר לשתוק.

או אז, צריך האדם לדעת מה לדבר ואיך לדבר...

שני שרים בכירים, מיועציו הבכירים של המלך, נהגו להתווכח ביניהם בעניין הדיבור.

אחד טען כי השתיקה היא הדבר העיקרי שצריך האדם לעשות, וזהו קיום העולם. 'יפה שתיקה לחכמים' (פסחים צט.).

ואילו השני טען לעומתו כי הדיבור

הרע, רכילות, שקרים והתפארות
עצמית המביאה לגאוה.

"אל תתן את פיך לחטיא את בְּשָׂרְךָ"
אמר שלמה המלך (קהלת ה, ה). ועוד
אמר: "שִׁמְר פִּי וּלְשׁוֹנִי שִׁמְר מִצָּרוֹת
נַפְשׁוֹ" (משלי כא, כג).

העבירות החמורות ביותר מגיעות
מכוח הדיבור, והרבה חורבנות
אירעו בעולם בעקבות מילה מיותרת
שנזרקה מבלי משים, ופגיעתה הקשה
נותרה לדורות!

ראייה משלי על שלו? אין לו רשות
להשתמש בכוח הדיבור שלו! עליו
להביא ראיות על ידי שתיקה!"
נהנה המלך מן הדברים והכריע כי
הצדק עימו.

הדיבור הוא הדבר החשוב ביותר
הנחוץ לקיום העולם. אלא, שיש
להיזהר בו ולשמור עליו ביותר,
ובמיוחד להיזהר שלא לבוא לידי לשון



קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתנו הוצאות החג הגדולות
לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות.
כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא"
לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-500455

גם אתם יכולים להיות שותפים
בצכות הגדולה!

מדוע לא ברא ה' את האדם מהול

- תדמה לדבר המצוי ביד בני האדם לעשותם, והבריות שולטים עליו.

שאל טורנוסרופוס, והרי המילה - מאחר והקב"ה ברא את האדם עם עורלה, מדוע אתם מלים את עצמכם? והרי בזה אתם מקלקלים את הבריאה של הקב"ה! [ואם הקב"ה היה מבין שיותר טוב היות האדם ללא עורלה - היה לו לברוא אותו כך...]

ר"ע הבין מראש על מה מכוונת שאלתו של טורנוסרופוס - ולכן הקדים לו תשובה - שמעשיו של האדם נאים יותר.

ממשיך המדרש, שהלך ר"ע והביא לו שיבולים וגלוסקאות (מין מאפה) והוכיח לו - שהרי השיבולים הם מעשיו של הקב"ה ואילו הגלוסקאות הם מעשה

וביזם השמיני ימול בשר ערלתו (ויקרא יב,ג).

במדרש (תנחומא תריע ה') מובא:

שאל טורנוסרופוס הרשע את ר"ע, מעשיו של מי נאים יותר - של הקב"ה או של בשר ודם?

השיב ר"ע, ודאי של בשר ודם נאים יותר.

המשיך לשאול טורנוסרופוס: והרי השמים והארץ - שהם בריאה של הקב"ה - וכי יכול לברוא אדם כיוצא בהם?

השיב ר"ע, אל תשאל אותי מדבר שהוא למעלה מהבריות, שהרי אף אחד מהבריות לא יכול לברוא שמים וארץ - אם תרצה להשוות ולשאול



עיבוד של בני האדם.

הגשמית של האדם בעולם הזה]:

בעת שברא הקב"ה את עולמו - ברא עולם מתוקן. אך בעקבות החטא של האדם הראשון, נתקלל העולם.

בעת בריאת העולם, האדם הראשון נולד כשהוא מהול, ואף הגלוסקאות היו מוכנות ומזומנות וצומחות בשדה, [כמו שכתוב כן לעתיד לבוא, שיצא האדם לשדה וימצא שם גלוסקאות - 'יתיב רבן גמליאל וקא דריש עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות וכלי מילת' (שבת ל:)].

ומפני החטא נתקלל האדם וגם האדמה ['אַרְוֶהָ הָאֲדָמָה בְּעִבּוֹרְךָ' (בראשית ג, יז)] - ונגרם מהחטא, שיוולדו הבריות עם העורלה, וגם שיצטרך

שאל טורנוסרופוס, א"כ מדוע לא ברא ה' את האדם מהול?

השיב ר"ע שהקב"ה ציווה את בני ישראל למול את בניהם, כדי לצרף (לזכר) אותם. ועל זה אומר דוד המלך (תהלים יח, לא) 'אַמְרַת ה' צְרוּפָה' (שהאדם יוכל לצרף עצמו ע"י מצוות המילה).

וכעת מבאר האור החיים את כוונת דברי ר"ע, בדימיון המילה לגלוסקה - [שהרי מצוות המילה היא עניין הקשור לחפצי שמים (העולם העליון)], ואילו תיקון השיבולים לעשותם גלוסקאות, הוא לתועלת ההנאה

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי **ימי חמישי**
שיעור מוסר ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

orhachaim.co.il



היא נְתָנָה לִי מִן הָעֵץ וְאָכַלְתִּי (בראשית ג, יב) - [לכן שונים הם במהותם, שהאיש יכול להפריד את בחינת הרע (בפעם אחת בלבד), ואילו אצל האשה הטומאה מתחדשת, ואינה יכולה להיפרד מאותה בחינה.



ע"י עניין הזה של החטא, נתקלל כל העולם כולו - כמו שכתוב בזוהר הקדוש (תיקוני הזוהר, תיקון מ"ח) 'אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חָסֵר חַד אֵינּוֹן לְקַבֵּל אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חָסֵר חַד בְּנִשְׁבָּת, וְאֵינּוֹן עֲשָׂרָה דְלָקָה אָדָם וְעֲשָׂרָה לְחֹנָה וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ וְתִשְׁעָה לְאַרְעָא'. (ל"ט המלאכות שמוזכרים עליהם בשבת כנגד ל"ט קללות שנתקלל האדם, חוה, הנחש והאדמה).

בעקבות החטא נגזר על האדם לעשות עשר מלאכות עד לאפיית

האדם לטרוח בהכנת הגלוסקאות - והכל כדי לתקן את החטא ולצרף את הבריות.

כשם שצריך האדם לטרוח בהכנת הגלוסקאות (ע"י י' מלאכות הנעשות בלחם), ולא מוצא את האוכל מוכן ומזומן בשדה - כך צריך האדם לתקן עצמו - ע"י מילת התינוק ביום השמיני ללידתו.

לאחר החטא של עץ הדעת, נולד באדם כוח רע, בחינת העורלה, בחינה ששולטת באדם (עד קיום מצוות המילה). ואילו אצל האשה הכוח הרע בא לידי ביטוי בעניין טומאת הנידה.

וכיון שחטאה של האשה היה גדול מול ערך החטא של האדם הראשון - [שהרי היא החטיאה אותו, כמו שנאמר 'הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי



המילה על ידי הצגת השיבולים והגלוסקאות - כי שני בחינות אלו מיסודים על אותו השורש, והוא ריבוי כוח הרע בעולם, שבא מחטא האדם הראשון.

ומסיבת החטא גם החיטה עצמה מכוסה בכמה בחינות של קליפות, עד שמגיעים לפנימיות של החיטה, שהוא הפרי הנאכל, ועד שמגיעים לקמח עצמו, שממנו נוצר הלחם - שהקליפות הללו מונעים מלקבל את התוצר המוגמר של הגלוסקאות.

נמצא כי עורלת האדם הגיע מחמת קיללת הזרעים שבאדמה.

ומובן לפי זה מדוע נסמך עניין הטומאה של האישה, לעניין המילה - כי הכל תלוי בשורש אחד, כאמור.

הלחם (הזורע, החורש ע"י שבת עג), הקוצר, המעמר, הדש, הזורה, הבורר וכו'.

והיינו, שרק ע"י עשיית כל המלאכות הללו לצורך הכנת הפת, יכולים לקבל את ההארה שיהיה באחרית הימים - לקבל לחם מתוקן לאכילה.

ולעתיד לבוא, שיתוקן העולם מאותו חטא, כבר לא יהיה צורך בכל המלאכות הללו - אלא האדם ירד לשדהו וימצא גלוסקאות וכלי מילת מתוקנים עבורו.

[כל סוגי העוגות יהיו מזומנים עבורו, (והוא יצטרך לבחור בין עוגת שוקולד, עוגת קרם או עוגת דבש...)]

ולפי זה מובן מדוע ר"ע השיב לטורנוסרופוס הרשע תשובה בעניין



וכי למאי נפקא מינא רכב או רכבת

בעולם, בזכות התבונה האנושית ויכולת הבחירה שהוא הנברא היחיד שזוכה בהן.

מדוע, אם כן, נברא היצור הנבחר הזה אחרון? לכאורה, אמור היה האדם להיברא ראשון! הן הוא תכלית הבריאה, וכל השאר - טפלים לו בחשיבותם.

רבותינו (סנהדרין לח ע"א) עומדים על שאלה זו, ומתרצים: "שאם תזוה דעתו עליו אומר לו: יתוש קדמך במעשה בראשית".

דווקא מכיוון שהאדם הוא נזר הבריאה, נזקק הוא לתזכורת תמידית שתדגיש לו את היותו נברא על ידי הקב"ה, ותלוי בו כל חייו. אם תבונתו, כוחו ויכולותיו מביאות אותו לידי זחיחות הדעת, אומרים לו: כמה אתה מתגאה? אפילו היתוש נברא לפניך!

דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר וְטָמְאָה שְׁבַעֶת יָמִים פִּימִי נִדְתָּ דִּוְתָה תִּטְמָא (ויקרא יב, ב).

דרשו רבותינו (ויקרא רבה יד, א, והובא ברש"י): "אמר רבי שמלאי: כשם שיצירתו של אדם אחר בהמה חיה ועוף, כך תורתו אחר בהמה חיה ועוף, ההוא דכתיב: 'זאת תורת הבהמה' ואחר כך 'אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ'."

כלומר, כשם שבמעשה בראשית נברא האדם באחרונה, לאחר הצומח וכל עולם החי - דגים, שרצים, עופות, בהמות וחיות - כך גם פרשת תזריע, הפותחת בהלכות הקשורות ללידת האדם, מופיעה לאחר פירוט הבהמות והחיות המותרות והאסורות באכילה בסוף פרשת שמיני.

לכאורה, דבר מפליא - האדם הוא נזר הבריאה, היצור הנבחר והנעלה ביותר מכל הברואים - אשר נבראו כדי לשרתו, והיחיד אשר ביכולתו לשלוט, ברמה מסוימת, על הנעשה

ישנה נקודה מפליאה בעניין זה:

בעת לידת האדם, שכלו, שעוד עתיד להתפתח, אינו מועיל לו כדי להתקיים.

הוא אינו מסוגל לדאוג לעצמו אפילו לצרכים בסיסיים ביותר כמו תזונה או היגיינה, וללא מבוגרים הסובבים אותו ומטפלים בו עשרים וארבע שעות ביממה - נחרץ גורלו למוות, חלילה.

בעלי החיים לעומת זאת, נולדים כשהם מוכנים לחלוטין לחיים עצמאיים, ורובם מיד כאשר נולדים יודעים לחפש לעצמם מזון.

האפרוח לדוגמה, מיד כאשר הוא בוקע מהביצה - מתנער מן הלכלוך שדבק בו ומתחיל לתור אחר אוכל מתאים עבורו.

כשילד בסביבות גיל שנה עושה

את צעדיו הראשונים, המשפחה כולה עומדת סביב ומוחאת כפיים בהתרגשות, ואילו בעלי החיים הקטנים ביותר מסוגלים להלך על רגליהם מיד בצאתם לאוויר העולם!

אומנם, לא על יכולותיו הפיזיות, גאוותו של האדם, אלא על חוכמתו, המייחדת אותו משאר הנבראים.

לבעלי חיים ניתנה החוכמה הדרושה להם כדי להתקיים - הדבורים למשל יודעות להכין כוורות נפלאות, והיונים בוחרות לבנות את קניניהן במקומות גבוהים, כדי שחתולים ובעלי חיים נוספים לא יוכלו להגיע אליהם - אולם חוכמה זו אינה מתקרבת לרוחבה ועומקה של התבונה האנושית.

אך גם חוכמתו של האדם אינה באה לידי ביטוי במלואה בראשית שנותיו!

להצלחת החתונה של
אורי וסתיו רחל

שיזכו לבניין עדי עד ולמזל טוב

הכל מכוון מלמעלה...

הקב"ה ברא את האדם בצורה הזו כדי שלא תזוה דעתו עליו, שהרי בכמה דברים בעלי החיים יותר טובים ממנו.

נכון, אתה בעל שכל, אין יצור חכם כמוך בבריאה כולה, אבל כל זאת משום שכך ברא אותך הקב"ה. והנה, עד שלא פיתח בך את החוכמה הזו ונתן בך את היכולת להוציא אותה לפועל - היא לא הועילה לך בדבר.

ואם תזוה עליך דעתך - התבונן בדברים האלו והכר את מקומך!



חכמי ישראל הרגישו שחוכמתם אינה חוכמה פרטית, אלא פיקדון שהקב"ה הפקיד בידם, במטרה לעבוד אותו.

לזו יצויר שעשיר גדול חלק מכספו לכמה אנשים, והרשה להם להתעסק עם הכסף, ולהרוויח כפי חוכמתם, כאשר הקרן שייכת לו, ורבע מהרווחים יהיו להם - האם האדם שקיבל ממנו עשרה מיליון שקלים נקרא מיליונר? האם באפשרותו להתגאות במיליונים

תינוקות ופעוטות עלולים לסכן את עצמם בלי שום דעת, להכניס יד לאש, ללכת על זכוכיות ולבלוע חפצים מסוכנים - עד שהתינוק לומד מה מותר ומה אסור, מה ראוי ומה פסול, מה כדאי וממה יש להימנע - חולפות שנים ארוכות.

ומדוע קבע הקב"ה שזה יהיה טבעו של אדם?

מדוע "שור בן יומו קרוי שור, דכתיב (ויקרא כב, כז): 'שׁוֹר אֹו כָּשׁוּב אֹו יַז פִּי יִנְד' (בבא קמא סה ע"ב) - השור הוא שור כבר מיומו הראשון, ואילו תינוק בן יומו רק שוכב ובוכה?

שוב: "יתוש קדמך", והפעם - לא מצד זמן הבריאה, אלא מבחינת יכולת העצמאות והקיום שלו.

היתוש, כמו שאר בעלי החיים, מפרנס את עצמו מהרגע הראשון של חייו, ואתה - עד גיל תשע או עשר כמעט אין לך סיכוי להסתדר לבד, וגם אחר כך, בגיל בגרות ובחרות, ההורים עדיין מפרנסים אותך.

מדוע זה כך?

חיובו בדין הרבה יותר חריף מחיובו של אדם פשוט, שלא קיבל כישרונות גדולים, שהרי הקב"ה הפקיד בו, משום שנתן בו אמון!

איך הוא הולך ומתגאה בדבר שאינו שלו כלל? מה יוכל לענות ביום דין!?

אצל גדולי ישראל מצאנו ענווה ושפלות רוח - שלמרות שזכו בדרגה רוחנית גבוהה, ומעמד או תפקיד נכבדים - אינם נפגעים מהן כמלוא הנימה.

רבי משה פיינשטיין זצ"ל, מגדולי דורו, רבה של גולת אמריקה והעולם היהודי כולו, ידוע היה במידת הענווה הנדירה שלו - בנמיכות רוחו - העפיל לגבהים עצומים!

רבי משה, שהיה בקי בכל התורה כולה, היה מכריע בשאלות סבוכות שהיו מגיעות אליו מכל קצות תבל. את ידיעותיו העצומות רכש ביגיעה עצומה ובהתמדה נוראה, שהחלו עוד ברוסיה הבולשביקית.

שיש לו? ודאי שלא. אוי לו אם ימעד וישגה, או לא יעשה עסקים טובים! זה לא כסף שלו! זה פיקדון שהתחייב להחזיר! כמה יכעס עליו בעל הכסף אם יאבדו!

כל אחד ואחד מאיתנו קיבל פיקדון מאת בורא העולם: דיבור, חוכמה, מעשה, גבורה ועוד...

למעשה, כל דבר שאדם מתעסק בו הוא בגדר פיקדון אצלו. בעת פטירת האדם, בודקים כמה התעסק ומה היו 'אחוזי הרווח' שלו.

או אז יאמרו לו: אינך מתבייש?! אחרי האמון הגדול שנתנו בך? איך יכולת לזלזל כך בכל הכישורים והיכולות שהופקדו אצלך, ולהגיע להשחתת המידות!?

ולאדם לא יהיה מה לענות על טענות אלו!

אדם חושב להתגאות בכישורים שיש לו, אבל האמת הפוכה בדיוק - ככל שהופקד אצלו יותר, כך הוא מתחייב כלפי שמיא יותר.

כך, לפחות ישמח בי. אנשים חושבים שאני אדם גדול, ולכן, כנראה, ישמח הבחור אם אבוא במיוחד לחתונתו."

"אם כך", טרם נחה דעתו של היהודי, "מדוע הרב אינו נוסע ברכב, לכל הפחות?"

"נוסע אני ברכב", השיב הרב והצביע סביב... "וכי למאי נפקא מינא רכב או רכבת?"...

עוד מספרים, כי פעם שאל אחד מתלמידי הישיבה את חברו: "משה, מה השעה?"

רבי משה פיינשטיין שמע מישהו נוקב בשמו, ונענה מיד. הביט בשעונו והודיע לבחור כי השעה כרגע היא כך וכך.

התלמיד, שקיבל תשובה לשאלתו,

והנה, יום אחד עלה יהודי אמריקאי לרכבת התחתית של ניו יורק, אשר בכל קרון שלה מצטופפים אלפי אנשים, ברובם אנשים פשוטים מן המעמד הנמוך, ומגלה לתימהונו את רבי משה פיינשטיין, יושב על כסא ומבטו שקוע בספר שבידו.

"יסלח לי רבנו", ניגש היהודי במבוכה, אך בסקרנות עזה. "מדוע יושב כבודו לבדו ברכבת התחתית? להיכן נוסע הרב?"

"נוסע אני לחתונה", השיב רבי משה.

"מי מתחתן?", שאל היהודי.

"איני יודע", ענה רבי משה.

"הרב נוסע לחתונה שאינו יודע של מי היא!?" גבר תימהונו של היהודי.

"אכן, אמרו לי שהחתן יתום, ואין רבים שישמחוהו. אמרתי בליבי: אם

להצלחת

נתנאל בן שרה

ברכיו של הבבא סאלי, והיה כאחד מבניו, כשהוא זוכה כל הזמן לקבל ממנו יראת שמים טהורה. גם כשגדל, נשמר הקשר המיוחד ביניהם.

רבי מסעוד נהג להגיע לאחר נישואיו אל הבבא סאלי, ולשהות אצלו כשבועיים, כשבכל אותו הזמן הוא שוקד אך ורק על התורה ועל העבודה.

מובן שהבבא סאלי הכיר היטב גם את כל בניו, וכך אירע שגיסו, רבי אברהם, הוזמן לאחר נישואיו לבית הרב לאכול ולישון בביתו.

הבבא סאלי ערך לכבודו סעודה, ולאחר מכן הלך לספריה בחוץ, שם

כמעט התעלף במקום. הוא התנצל שוב ושוב, אך רבי משה לא הבין על מה הסער. הלא הוא בסך הכל ביקש לדעת מה השעה, ומדוע שלא ישאל אותו?

אכן, "וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו מְאֹד!" (במדבר יב, ג).

רבי מסעוד מלול ז"ל (אביו של גיסי) בהיותו בגיל צעיר, התייתם מאביו.

קרוביו הביאוהו אל הבבא סאלי זצ"ל - שגידלו כבן.

כך יצא, שכבר מגיל צעיר גדל על

קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתנו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות.

כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

גם אתם יכולים להיות שותפים
בצכות הגדולה!

שאינן לשער ולתאר...

שמע הרמב"ם ואמר: כזו ענווה בגויים?! עד כדי כך? מוכרח אני להכירו, ולראות אם יש בשמועות הללו ממש!

הלך אליו ושהה במחיצתו יום שלם. ראה אותו מתנהג לכולם בשיא הענווה והשפלות, ומכבד את כולם.

הוא החליט לנסות לבדוק אם ענוותנותו אמיתית, או שרק נועדה לאפשר לו לקבל כבוד - על היותו 'העניו הגדול מכולם'.

ניגש ואמר לו: "אומר לך את האמת, ראיתי את מעשיך, ויש לי קושיה עצומה מאוד. אתה יודע שיש לנו תורה?"

"כן, קראתי קצת...", אמר הגוי בענווה, כדי לא להראות שהוא יודע משהו...

ישב ולמד. סמוך לספריה היה ממוקם חדרו של הבבא סאלי. בשעת לילה מאוחרת, תוך כדי שהוא יושב ולומד, הוא שומע לפתע את קולו של הבבא סאלי בוקע מתוך חדרו: "אוי לך רבי ישראל! מה מחשיבים אותך בני אדם?! מה תענה ביום הדין?! הרי אינך שווה כלום!" הוא נהג לשבת על הארץ, ולבכות בכיות נוראות, שחלילה וחס, לא יכנס לליבו שמץ גאווה!

כך חיים גדולי ישראל - ככל שה' יתברך מגדלם - כך ממעיטים הם את עצמם!

סיפרו לרמב"ם אודות גוי אחד, עניו בתכלית הענווה.

באים אליו אנשים, והוא מצחצח להם את הנעליים, מכבס את בגדיהם. בורח מכל כבוד שהוא... משהו מיוחד,

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

את התואר 'שיא הענווה בעולם',
ולתקדם עוד לכבוד ולתהילה..."



גאווה שייכת גם אצל אנשים פשוטים
זהו שכותב ה"מסילת ישרים" (פרק
יא): "וימצא גאה אחר שיחשוב, שלפי
שהוא ראוי לתהילה ורוב המעלות,
צריך שיהיה מרגיז הארץ, ושהכל
ירעשו מפניו, כי לא יאות שיהרסו
בני האדם לדבר עימו ולבקש ממנו
דבר, ואם יעפילו לעלות אליו - יבהלם
בקולו וברוח שפתיו יִהְיֶם בענות
להם עזות, ופניו זועפות בכל עת ובכל
שעה".

בעל גאווה נוהג לומר לפונים אליו:
"אל תדבר כך אלי... תוריד את

"יש שם פסוק: 'וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָו
מִכָּל הָאָדָם יֵאָמֶר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה'
(במדבר יב, ג). התורה מעידה שאין אדם
בעולם שהוא עניו יותר ממושה רבנו,
ואין חולק על כך. והנה - יום שלם
אני איתך, ראיתי את סדר הנהגתך
וסדר התבטלותך לפני כל אדם, אתה
משפיל את עצמך בלי הרף, וקשה לי
- איך כתבה התורה שאין עוד אדם
עניו כמושה? הלא לכאורה יש..."

והגוי הגיב מיד: "גם אני תמיד
התפלאתי כשקראתי את הפסוק
הזה... הרי אני גדול ממושה!"

מיד עמד הרמב"ם ואמר: "כעת
קיבלתי את התשובה לקושייתי... כל
תכלית מעשיו של אותו גוי היא לקבל

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

ימי שלישי

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

בכדי לנהוג בגאווה לא צריך להיות מנכ"ל או שר... בכל תפקיד שהוא, יכול האדם להרגיש את עצמו מעל כולם...

הקול... תבוא בזמן אחר, למה אתה בא כעת?... - בדבריו הוא מטיל חיתתו על הבריות, ומרגיז את כולם. תמיד רואים אותו רציני ונכבד.

בזכותם תבוא הגאולה!

- ללא מעשים טובים, ולכן גאולה זו לא היתה שלמה, וברבות הימים נחרב הבית וגלו ישראל מעל אדמתם.

אולם הגאולה העתידה תהיה בזכות, בחינת "אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר", שהוא חזק ויציב, כך גם הגאולה תהיה חזקה ותעמוד לנצח, וזאת באמצעות זכויותיהן של עם ישראל בלימוד התורה, תפילות להחשת הגאולה ונתינת הצדקה וריבוי החסדים, וכמו שנאמר (ישעיה יא, כז) "צִיּוֹן בְּמַשְׁפָּט תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצִדְקָה".

דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה פִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר (ויקרא יב, ב).

ה"אור החיים" הקדוש מבאר פסוק זה בדרך רמז על הגאולה העתידה.

ישנם שני סוגי גאולות: גאולה בחדש, שאינה עומדת ומתקיימת לעד, וגאולה בזכות שהיא גאולה עולמית.

גאולת מצרים היתה "בחדש", שהרי הקב"ה הוציא את ישראל משם בעת שרובם ככולם היו עובדי עבודה זרה, כפי שדרשו רבותינו (ויקרא רבה כג, ב) על הפסוק "או הִנֵּסָה אֱלֹקִים לְבוֹא לְקַחַת לוֹ גֹי מִקְרֵב גֹּי" (דברים ד, לד) - "הללו [המצרים] עובדי עבודה זרה, והללו [עם ישראל] עובדי עבודה זרה, והיו שקועים במ"ט שערי טומאת מצרים, שנאמר (יחזקאל טז, ז): "וְאֵת עַרְסוֹ וְעֶרְוָה"

אנו מצויים בשלב בו אנו מייחלים ומצפים לביאת משיח צדקנו ולגאולה השלמה - ואף על פי שיתמהמה עם כל זה נחכה לו בכל יום שיבוא.

שחסידות גור תקום בחזרה, ותהפוך
למה שהיא כיום!...

בית המדרש הענק של חסידות בעלזא
בפולין, שהכיל אלפי מקומות, היה
למאכולת אש. את האדמו"ר מבעלזא
הצליחו להציל בדרך פלאית. הוא
הגיע לכאן לבדו, ללא אישה וילדים.

אף אחד לא חלם שעוד יצא משהו
ממנו. נדמה היה שחסידות בעלזא
המעטירה נקברה ואיננה. ופתאום
רואים את בעלזא של היום, איזה
פאר, איזה הדר... 'קרית בעלזא' בעיר
זו ובעיר אחרת, אלפי חסידים ובני
משפחותיהם...

כך גם ויז'ניץ, וצאנז, וסאטמר... אף
אחד לא חלם שעוד ישובו, ואתה
עומד ומשתאה מול הצמיחה האדירה
שמול עיניך, ואינך מבין איך קרה
הדבר.

בפולין חיו קרוב לשלושה מיליון
יהודים. היו שם עיירות שלמות של
יהודים, שטיבלאך, ישיבות, תלמודי
תורה, חנויות וחיי מסחר - ופתאום
הכל נמחק! בלילה אחד שרפו שם
אלף בתי כנסת, בנייני פאר והדר!!!

אי אפשר להתעלם מן הניסים
הגדולים שחווינו על בשרנו -
בהשתקמות המופלאה של עם
ישראל לאחר אימת השואה הנוראה,
ושאר התלאות שעברנו מאז.

דורנו הוא דור שקם מתוך ההריסות,
מתוך שפלות עד התהום והשפלה
שאין כמוה! מתוך המשרפות, מתוך
הכבשנים - פתאום צמחו אודים
מוצלים מאש. מעין מעמד של תחיית
המתים.

העץ הזה, שהיה בתוך האש, קם
וצומח ומוציא פירות חדשים, ואנו,
המתבוננים בו, היינו כחולמים...

חסידות בעלזא באותם הימים כמעט
כולה נכחדה, וכך גם באשר לחסידות
גור, שכמעט כולה נכחדה. חסידיות
גדולות, שלכל אחת היה קהל עצום
של חסידים כמעט חלפו ובטלו מן
העולם. אך פתאום הגיע איזשהו
ייחור אחד קטן מהעץ הגדול... בן בתו
של האדמו"ר, נכד של האח, והנה הוא
קם, צץ, ומקים מחדש חסידות של
אלפי חסידים! לא יאומן איך הצילו
את האדמו"ר מגור... מי חלם אז

בארץ.

מי חלם? מי מילל ומי פילל שנזכה לחזות בדבר כזה?!

וכל זאת למרות כל הקלוקל שהיה - למרות 'השומר הצעיר', מפא"י, המערך ושאר הניסיונות לטשטש את הזהות היהודית האמיתית...

היכן הם כיום כל הקיבוצים? אם מתמזל מזלם הם מצליחים להקים בקיבוץ איזשהו בית הבראה - מלון לחרדים שיבואו אליהם לנפוש...



ולא רק מאירופה קמו אודים מוצלים מאש - גם במשפחות חילוניות כאן בארץ החלו תהליכים של חזרה לשורשים. בנו של אחד המנכ"לים מקיבוץ של השומר הצעיר, מפקד טייסת - חזר בתשובה. הוא לומד

כך אירע גם בהונגריה וברומניה - אירופה כולה עלתה בלהבות, לא נותר ממנה מאומה. היו אנשים שאמרו: זהו, הכל נגמר... מי יודע אם עם ישראל ישרוד עוד כמה שנים...

והנה הכל צמח ועלה ופרח מחדש.

רואים את בני ברק, בלי עין הרע! עיר גדולה לאלוקים עם עשרות ומאות אלפיתושבים יראים ושלמים. ישיבות קטנות וגדולות, בתי כנסת, כוללים... הכל שוקק חיים. בשתיים בלילה מרגישים כמו שתיים בצהריים...

כך גם ירושלים - שכונות זיכרון משה, בית ישראל, גאולה, בוכרים, אור הצפון, קרית צאנו, סנהדריה, רמות אשכול... שכונות מלאות עם בתי כנסת שבהם מניין רודף מניין. וכך גם בקרית ספר, מודיעין עלית, עמנואל ועוד ערים נוספות ומקומות שונים



והיום - מאותם שמונים בחורים צמחה ישיבה עם שמונה מאות בחורים, ויש לישיבה גם סניף, ותלמוד תורה...
הבחורים יושבים שם ושוקדים על התורה יומם ולילה, מסכת אחר מסכת, בידע ובעמקות מופלאים. אין להם פלאפונים, ואוטובוסים מיוחדים לוקחים ומחזירים אותם, בלי להיחשף לטומאת הרחוב.

ותפרח זו רק דוגמא אחת מכלל הישיבות. יש את ישיבת חברון, פוניבז', ברכפלד... מאות בחורים. כוללים של אלפי אברכים.

כל זה צמח מתוך השואה הארורה. מתוך האפר.

אין ספק שהקב"ה מחולל לנגד עינינו מעשה נס - "וילדה זכר"! לעם ישראל יש כוח להיות בגדר 'יולדת', להיות משפיע ולא מושפע בלבד.

תורה, שומר שבת כהלכתה, נשוי ובעל משפחה לתפארת. לא יאומן כי יסופר!

הנה, למשל, תפרח. לפני קרוב לארבעים שנה, במושב נידח בנגב הוקמה ישיבה של שמונים בחורים. המושב התנגד בתוקף, וקבע שעליהם לפנות את המקום משום שהם מפריעים לשלוות בני המושב.

הגיע אלי אחד מהתושבים שדווקא תמך מאוד בישיבה, והתחנן בדמעות: "כבוד הרב, תעשה משהו, תדבר איתם שלא יסלקו את הישיבה! הם מוכנים לשמוע אותך!"

בדרך לפשיטה תורנית באופקים, נסעתי לתפרח וישבתי עם חברי הוועד, דיברנו, ואמרתי להם: "אינכם יודעים איזו זכות תהיה לכם לעולם הבא! בואו נעשה ביניכם שלום! ותנסו להסתדר!"

לעילוי נשמת
קלרה בת צילה ז"ל

אתה ה' שלא עשני גוי, ברוך אתה ה'
שלא עשני עב...". פתאום הוא נתקע
ולא הצליח לסיים את הברכה. שלא
עשני 'עבד'? מה הוא? אם לא עבד
נרצע לנאצים הארורים? איך אפשר
לברך שלא עשני עבד?!

הרב שעמד לצידו אמר לו: "תמשיך!"
"לא יכול, כבוד הרב" - החזיר לו -
"איך אפשר לומר 'שלא עשני עבד',
כשאני עבד נרצע, מושפל עד עפר?
אדרבה, שהרב יסביר לי!"

אמר לו הרב: וכי סבור אתה שבברכת
'שלא עשני עבד' מכוונים אנו על
הגוף? חלילה וחס! אנו מתכוונים
לנשמה היהודית הנמצאת בקרבנו.
הנשמה הטהורה שלא תכבה לעולם.
הנשמה שלנו איננה עבד של אף אחד,

כנסת ישראל זרעה מצוות ומעשים
טובים, וכבר לימדנו ה"אור החיים"
הקדוש "כי אם כנסת ישראל תזריע,
ודאי שתוליד הדרגות העליונות!"

שרידי השואה שהיו בגיל חמש
עשרה, כיום הם בני תשעים שנה. הם
מספרים, כי לא חלמו שיישאר קיום
לעם ישראל, אבל עם ישראל חי וקיים
ואף אחד לא יכול להזיז אותו, ובזכות
מסירות הנפש שלו לקיום המצוות
זכה לנס ופלא!

לפנות בוקר, לפני שיצאו לעבודת
הפרך, השכימו היהודים קום כדי
להתפלל.

אחד מאותם יהודים יראי שמים
התחיל לברך ברכות השחר. "ברוך

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

גדולה. לנאצים היתה מכסה מסוימת שאליה רצו להגיע. אם בנו יצא, הם ישיגו קורבן אחר במקומו.

ניגש אותו יהודי ירא שמים אל הרב צבי הירש מייזליש זצ"ל ושאל: מה עלי לעשות? יש לי אפשרות להציל את בני, אך יודע אני שיקחו אחד אחר במקומו. מותר להצילו או לא?

התבונן בו הרב ולא ידע מה לענות. אין לו תשובה.

למחרת בא היהודי שוב. בינתיים לא עשה כלום, כי אין לרב הכרעה עבורו. עוד מעט לוקחים אותם. מה עליו לעשות?

והרב מולו דומע - אך אין לו תשובה.

בפעם השלישית כשהגיע ולרב עדיין לא הייתה תשובה, עמד היהודי ואמר: "אם כך, כבר קיבלתי את התשובה... מבין אני שאסור לי להציל את בני", והוא השאיר את בנו בידי הנאצים!

ביום ראש השנה לקחו את הבחורים והעלום על המוקד. עמד האב בתפילה כשהוא רוקד ושמח. "לא הייתה לי שמחה בחיי כמו יום זה, ששמעתי

ועל כך אנו מברכים 'שלא עשני עבד'! הם עבדים לתאוות השפלות שלהם, ואנחנו עבדים לכורא העולם! גופנו עובד להם, אבל נשמתנו משוחררת לנצח!"

כשמוע היהודי את דברי הרב, פרץ בריקוד של שמחה ובירך באושר "שלא עשני עבד". הוא רקד על הנשמה היהודית הבוערת בקרבו, שאינה משועבדת, ולעולם אינה מרכינה את ראשה!



ואומנם, בתוך גיא התופת הצליחו היהודים לשמור את ניצוץ האלוקים שבקרבם. הם הגיעו לפסגות כאלו שאי אפשר לתאר ולשער!

הנאצים הארורים, ימח שמם וזכרם, עשו סלקציות ולקחו כמה בחורים צעירים למשלוח למשרפות. אביו של אחד הבחורים היה יהודי בעל קשרים וגם בעל כסף. הוא הפעיל כל מיני קשרים כדי לחלץ את בנו, ולבסוף נאמר לו שאם יביא סכום מסוים יחזירו לו את הבן.

אלא שאז התעוררה אצלו שאלה

ולא ויתרו על שמירת יום הכיפורים
בגיאת ההריגה!

הגאון רבי אלחנן וסרמן הי"ד נפטר
בשואה ביחד עם בנו רבי נפתלי הי"ד.

בימים הללו לימד רבי אלחנן את בנו
את נוסח הברכה שמברכים כאשר
נהרגים על קידוש ה' - אם נהרג
ביחידות יברך "אשר קדשנו במצוותיו
וציוונו על קידוש שמו יתברך", ואם
נהרג ברבים יאמר "על קידוש שמו
יתברך ברבים" (כדעת השל"ה הקדוש בשער
האותיות סוף אות א', יעו"ת בשו"ת ממעמקים ח"ב
סימן ד'). ואומנם, כאשר נלקחו ל'פורט
השביעי' בקובנא, עמד רבי אלחנן
ובירך בשם ומלכות את הברכה, ומיד
אחר כך נהרג.

תמה ה"משנת פיקוח נפש" (עמוד ער"ה):
הלא לכאורה מצות קידוש השם היא
רק כאשר כופים את האדם לעבור על
הדת, והוא מוסר את נפשו מרצונו כדי
שלא לעבור עבירה, אבל הנאצים הרי
הרגו גם את אלו שכפרו בדת בגלל
היותם יהודים, ואם כן - איזו מצוה
קיימו שעליה יש לברך?

לדעת תורה, ועקדתי את בני לעולה
תמימה", העיד על עצמו. הוא חש
כאברהם אבינו, שביום ראש השנה
עקד את יצחק בנו.

גבורה עילאית של יהודים קדושים!

יהודי אחד התאמץ מאוד להשיג
תפילין. הוא הצליח לרכוש זוג תפילין
בסכום גדול, ובפחדו שמא יתפשו
וישרפו אותם, הכין לעצמו כמה
תפילין דמי - קרשים חתוכים צבועים
בשחור. ואומנם, לא חלף זמן רב,
והנאצים הגיעו לחפש אחר התפילין
שלו. בניסי ניסים הם לקחו רק את
הקרשים השחורים ושרפו אותם.

באחד המחנות עבר קול: "מחר חל
יום כיפור!" הזדרזו כל האנשים לאכול
את מנתם לפני השקיעה והחלו לצום!
הנאצים ידעו את משמעות התאריך
הזה, ודאגו במיוחד לעבודה כפולה
ומכופלת. קשה היה לעמוד תחת
השמש הלוהטת, לחפור בורות
ולכסות אותם מיד אחר כך... אולם על
אף כל הקושי, עמדו היהודים בניסיון,

העולם, אבל בעזרת ה' בקרוב יבוא משיח צדקנו וילכד את השורות! בגאולת מצרים היו ישראל "ערום ועריה", "אבל הגאולה העתידה תהיה באמצעות זכות ישראל" - כותב ה"אור החיים" הקדוש (במדבר כד, יז).

בדורנו ישנם ברוך ה' הרבה בעלי תשובה קדושים, שעוזבים את כל אשר להם, ומשקיעים את עצמם בלימוד התורה בקדושה ובטהרה, ובתפילות ובכיות מלאות יראת שמים.

ישנם אברכים מסולאים מפז שמנדדים שינה מעיניהם כדי ללמוד עוד ועוד, כשהם חיים מן היד אל הפה - לחם צר ומים לחץ, ועם כל זאת לא נוטשים ולא עוזבים את התורה הקדושה. גם כאשר מציעים להם עבודות ששכר נאה בצידם, הם לא מתעניינים בכלום מלבד התורה הקדושה.

בזכותם תבוא הגאולה!

וביאר בשם מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל, שדעת רבותינו היא, שכאשר ממיתים יהודי ללא עוול בכפו, רק מפני עצם היותו יהודי, ואינו מתרעם על כך אלא מקבל מיתתו באהבה - בזה גופא שמו יתברך מתרומם ומתקדש כמי שמוסר את נפשו, ועל כן דעתם שראוי לברך על זה! כלומר, עצם העובדה שאדם מברך לבורא כשממיתים אותו - זה עצמו קידוש השם ברבים! ואשריכם ישראל שזכינו לקדושים כאלו בכל דור ודור!...

הנשמה הטהורה של עם ישראל נשארה למרות השואה, והיא מאירה את כל העולם כולו!

ארצות הברית מלאה בנכדים ונינים של אנשים שעברו על בשרם את החורבן הזה, וגם פה בארץ!

תחיית עם ישראל היא דבר פלאי ולא מובן.

למרות שעדיין בזמנינו מיליוני הניצולים וצאצאיהם מפוזרים בכל

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א



למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!



להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאס הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זרהה ז"ל,

מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,

רחל רוחאם ללה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל,

רחל בת נגימה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל,

מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטח ז"ל,

יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעימה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה